

Možnosti multisenzorické výuky cizího jazyka v mateřské škole

RADKA KETNEROVÁ

Od září loňského roku probíhá v 17. MŠ Plzeň-Slovany pravidelné seznamování dětí s anglickým jazykem. Každá třída se v určeném čase schází se mnou a prostřednictvím různých aktivit se „učí“ svoje první slovíčka, obraty a fráze. Nejedná se o výuku klasickou, jakou známe ze základní školy, využíváme zde přímé metody se zapojením multisenzorického přístupu.

ČLÁNEK O VÝUCE AJ V 17. MŠ PLZEŇ VYŠEL
V ČASOPISU „SPECIÁL PRO MŠ“
V ČERVNU 2021

30 ■ Speciál pro mateřské školy 3/2021

KLIMA ŠKOLY

Multisenzorický přístup usnadňuje učení, protože děti mají možnost vnímat a získávat poznatky více smysly najednou (vizuálně, hapticky, motoricky, auditivně a olfaktoricky). Proces vlastního osvojování si je potom rychlejší a důkladnější, než pokud se zaměříme na vnímání pouze jedním smyslem. Multisenzorická výuka se jeví jako vhodná u jakékoli věkové kategorie, u dětí z mateřské školy však využívá přirozených herních a pohybových prvků za současné přítomnosti učení se vnímání světa.

Při tvorbě celoročního plánu jsem zvolila tematicky zaměřený program. V následujícím textu si ukážeme některé příklady a typy používané při výuce.

Vizuální prvky

auditivní vnímání je však velmi přesné, často mě velmi překvapí, kolik si zapamatují a dokážou zpětně přesně reprodukovat.

Ráda bych ještě vyzkoušela jednodušší některé online hry jako třeba *Bamboozle*, které umožňuje i rozdělení dětí do skupin, a dále pak případně práci s whiteboard apod.

Říkaneky a pohybové hry

I ve větší skupině dětí se velmi dobře hrají nejrůznější pohybové hry se slovním doprovodem. Mezi hodně oblíbené patří u nás ve školce např. tato:

*„I am a crocodile and I like to eat children.
Please, Mr Crocodile, can we cross the river?
Only if, you are wearing blue, yellow, pink...“*

První a poslední větu říkám nejprve sama, prostřední sborově říkají děti. Jakmile je některé z dětí krokodýlem uloveno, samo se stává krokodýlem a přebírá moji roli.

Další pohybovou hrou, která se osvědčila, a kromě pohybových prvků zahrnuje i slovní pokyny, které i děti snadno pamatují, je hra *„I'm a robot“*. Jedno z dětí dává instrukce a ostatní děti si sedají, vstávají, otáčejí se, chodí pozpátku apod. O roli robota je tradičně velký zájem, dětem zpočátku pomáhám, jednodušší pokyny, které už znají ode mě z minulých hodin, však dokážou bez problému vyjádřit samy hned. Pohybové aktivity obvykle zařazuji do druhé poloviny hodiny.

Ve výuce používám krátká videa. Krátká proto, aby děti udržely pozornost. Jedná se buď o jednoduchý příběh, který děti pochopí bez nutnosti překladu do mateřského jazyka, nebo o písničku nebo říkanku s obrazovým doprovodem. Velmi povedené a mezi dětmi oblíbené jsou písničky z kanálu „*Super Simple Songs*“. Vtipná a zábavná videa potom najdete např. na „*Dream English Kids*“ apod.

Na některých stránkách jsou také k dispozici prepisy textů, pracovní materiály, které lze využít pro další práci, jindy je potřeba si takový doprovodný materiál vyrobit.

V prosinci jsem pro tvorbu obrazové prezentace s mikulášskou tematikou zvolila Canvu – platformu grafického designu, která i ve své bezplatné verzi nabízí celou řadu možností, jak si připravit vlastní profesionální materiál. Vhodné obrázky naleznete v celé řadě internetových fotobank, je však potřeba dodržet podmínky autorských práv. Pěknou prezentaci lze vytvořit i v PowerPointu.

Video v sobě kombinují nejen vizuální, ale také auditivní stránku. Děti předškolního věku až na několik málo výjimek neumí číst, takže si informace fixují poslechem. Jejich

Na jednu z posledních hodin jsem připravila jednu z velmi populárních dětských říkanek „*Hickory Dickory Dock*“ (některé prameny uvádějí, že pochází až z 18. století). Vybrala jsem jednoduché video s hezkým provedením. Na předem připravené prezentaci jsme si promítli všechna zvířátka, která v příběhu účinkují, přinesla jsem několik plyšových hraček, školka poskytla obrázky chybějících zvířátek.

Na další hodinu, která, bohužel, proběhla až po delší přestávce způsobené uzavřením školek, jsme si písničku pustili znovu a pak si zahráli bingo na předem připravené lístky s obrázky jednotlivých zvířátek. Každé z dětí obdrželo hrací kartu, byl jim vysvětlen princip celé hry. Vyslovila jsem jedno slovo a počkala, aby si ho děti mohly na svých obrázcích najít. Pokud někdo s odpovědí váhal, slovo jsem opět zopakovala a napověděla ještě kartičkou nebo plyšákem. Pak jsme si všichni právě vybrané zvířátko vyslovili a následovala otázka na barvu, velikost apod. Tímto způsobem jsme pokračovali až do úplného vyplnění karty a děti si pak mohly společně zavolat „BINGO!“. Hrací lístky jsem vytvořila také v Canvě, která nabízí několik různých forem přímo pro bingo. Hra děti velmi bavila a všechny ji zvládly velmi dobře. Přestože byla přestávka mezi dvěma výukovými hodinami více jak měsíc,

KLIMA ŠKOLY

některé ze starších dětí si pamatovaly, jaká zvířátka v říkance vystupovala, a to nejen česky, ale i anglicky.

V další hodině jsme potom pokračovali s tematikou přidavných jmen (*long, short, small, big*).

Na vytištěných obrázcích jsme si označili velká a malá zvířátka a naučili se k nim krátkou říkanku, která mj. obsahuje

i vazbu „*I am*“. Děti říkají jednotlivé věty, a přitom ukazují na obrázky.

Hru „*Simon says*“ hrajeme zatím ve velmi zjednodušené podobě, pro děti bylo poměrně obtížné rozeznat, kdy se příslušné části těla dotknout a kdy zase ne.

Classroom language

Používání cizího jazyka se nevyhýbáme ani při oznamování různých aktivit, děti umí pozdravit, rozloučit se, reagují na „*sit down, stand up, look at me, what is it?, who is it?, how many...?, let's sing a song, what colour is it?*“. Děti si je postupně zapamatují a umí je samy používat. Děti učím poděkovat, a protože jim na poděkování odpovídám frází „*You are welcome*“, osvojí si postupně také tu. Zařazuji také frází „*Have a nice day*“, ptám se „*Are you ready?*“, „*Have you finished?*“ a děti odpovídají.

Program dopoledního hravého seznamování se s anglickým jazykem je zařazen do školního vzdělávacího programu a hrazen z provozních prostředků MŠ.

Mgr. Radka Ketnerová, lektorka angličtiny v mateřské škole; www.anglicky-zapisnik.cz; info@anglicky-zapisnik.cz